

Редакцијски пречишћен текст

ЗАКОН

о одузимању имовине проистекле из кривичног дела

"Службени гласник РС", бр. 32 од 8. априла 2013, 94 од 24. новембра 2016,
35 од 21. маја 2019.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, поступак и органи надлежни за откривање, одузимање и управљање имовином физичких и правних лица проистеклом из кривичног дела.

Члан 2.

Одредбе овог закона примењују се за кривична дела:

1) организованог криминала;

1а) тешко убиство (члан 114.* став 1. тач. 4) и 5) Кривичног законика);***

2) отмица (члан 134. Кривичног законика);

3) приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију (члан 185. ст. 2. и 3. Кривичног законика);

За) против интелектуалне својине (члан 199. став 3. и члан 201. став 2. Кривичног законика);*

4) против имовине (**члан 204. став 4, члан 205.* ст. 2. и 3, члан 206. став 2, члан 208. став 4, ** члан 2086 став 3, члан 214. ст. 3. и 4. и члан 217. став 3. Кривичног законика);**

5) против привреде (члан 223. став 3, члан 223а став 4, члан 224. став 3, члан 224а став 3, члан 225. ст. 2. и 3, члан 227. став 3, члан 228. став 3, члан 228а став 3, чл. 230. до 233, члан 235. став 4, члан 236. став 2, члан 238. став 3, члан 241. став 3, члан 242. став 2, члан 243. став 3, члан 244. став 2, члан 2446 и члан 245. ст. 2. до 4. Кривичног законика);**

6) неовлашћена производња, држање и стављање у промет опојних дрога (члан 246. **ст. 1. до 4.** Кривичног законика);**

- 7) против јавног реда и мира (члан 348. став 3. и члан 350. ст. 2. и 3. Кривичног законика);
- 8) против службене дужности (члан 359. став 3, члан 363. став 3, члан 364. став 3, члан 366. став 5, члан 367. ст. 1. до 3. и ст. 5. и 6. и члан 368. ст. 1. до 3. и став 5. Кривичног законика);
- 9) против човечности и других добара заштићених међународним правом (члан 372. став 1, члан 377, члан 378. став 3, члан 379. став 3, чл. 388. до 390. и члан 393. Кривичног законика).

За кривична дела из^{*} члана 114. став 1. тач. 4) и 5)^{}, члана 134, члана 185. ст. 2. и 3, члана 199. став 3, члана 201. став 2, члана 205. став 3, члана 206. став 2, члана 214. став 4, члана 217. став 3,^{*} члана 228. став 3, чл. 230. до 233, члана 235. став 4, члана 236. став 2, члана 238. став 3, члана 244б, члана 245. ст. 3. и 4,^{**} члана 348. став 3, члана 350. ст. 2. и 3, члана 366. став 5, члана 367. ст. 1. до 3. и ст. 5. и 6, члана 368. ст. 1. до 3. и став 5, члана 372. став 1, члана 377, члана 378. став 3, чл. 388. до 390. и члана 393. Кривичног законика одредбе овог закона примењују се ако имовинска корист прибављена кривичним делом, односно вредност предмета кривичног дела прелази износ од милион и петсто хиљада динара.***

*Службени гласник РС, број 94/2016

**Службени гласник РС, број 35/2019

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) имовином се сматра добро сваке врсте у Републици Србији или иностранству, материјално или нематеријално, покретно или непокретно, процењиво или непроцењиво велике вредности, **удели у правном лицу**^{*} и исправе у било којој форми којима се доказује право или интерес у односу на такво добро. Имовином се сматра и приход или друга корист остварена, непосредно или посредно, из кривичног дела, као и добро у које је она претворена или са којим је помешана;
- 2) имовином проистеклом из кривичног дела сматра се имовина власника која је у очигледној несразмери са његовим законитим приходима;
- 3) одузимањем се сматра привремено или трајно одузимање од власника имовине проистекле из кривичног дела;
- 4) власником се сматра окривљени, окривљени сарадник, оставилац, правни следбеник или треће лице;
- 5) окривљеним се сматра осумњичени, лице против кога је кривични поступак покренут или осуђени за кривично дело из члана 2. овог закона;

- 6) окривљеним сарадником се сматра сведок сарадник, окривљени сарадник и осуђени сарадник;
- 7) оставиоцем се сматра лице против кога услед смрти кривични поступак није покренут или је обустављен, а у кривичном поступку који се води против других лица је утврђено да је заједно са тим лицима учинио кривично дело из члана 2. овог закона;
- 8) трећим лицем сматра се физичко или правно лице на које је пренета имовина проистекла из кривичног дела;
- 9) правним следбеником сматра се наследник осуђеног, сведока сарадника, оставиоца, трећег лица или њихових наследника.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 4.

Странке у поступку одузимања имовине проистекле из кривичног дела су јавни тужилац и власник.

У поступку из става 1. овог члана могу се користити и докази прикупљени у кривичном поступку.

Ако одузимање имовине проистекле из кривичног дела није могуће, одузеће се друга имовина која одговара вредности имовине проистекле из кривичног дела.*

Ако одредбама овог закона није друкчије прописано, сходно се примењује Законик о кривичном поступку.

*Службени гласник РС, број 94/2016

II. НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ

Члан 5.

Органи надлежни за откривање, одузимање и управљање имовином проистеклом из кривичног дела су јавни тужилац, суд, организациона јединица Министарства унутрашњих послова надлежна за финансијску истрагу и Дирекција за управљање одузетом имовином.

Надлежност јавног тужиоца и суда у поступку из става 1. овог члана одређује се према надлежности суда за кривично дело из кога потиче имовина.

а) Организациона јединица надлежна за финансијску истрагу

Члан 6.

Организациона јединица надлежна за финансијску истрагу (у даљем тексту: Јединица) је специјализована организациона јединица Министарства унутрашњих послова која открива имовину проистеклу из кривичног дела и врши друге послове, у складу са овим законом.

У оквиру Јединице образује се Канцеларија за повраћај имовине која обрађује примљене и послате захтеве у оквиру међународне сарадње, за откривање и идентификовање имовине проистекле из кривичног дела, са циљем њеног привременог или трајног одузимања.*

Послове из става 1. овог члана Јединица врши по службеној дужности или по одлуци јавног тужиоца или суда.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 7.

Државни и други органи, организације и јавне службе дужни су да без одлагања Јединици доставе тражене податке.

6) Дирекција за управљање одузетом имовином

Члан 8.

Дирекција за управљање одузетом имовином (у даљем тексту: Дирекција) је орган у саставу Министарства правде *, који обавља послове предвиђене овим законом.

Послове из своје надлежности Дирекција врши по службеној дужности или по одлуци јавног тужиоца или суда.

Државни и други органи, организације и јавне службе дужни су да без одлагања поступе по захтеву Дирекције.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 9.

Дирекција:

1) управља привремено и трајно одузетом имовином проистеклом из кривичног дела, имовином привремено одузетом по наредби јавног тужиоца (члан 24.) предметима кривичног дела (члан 87. Кривичног законика), имовинском користи прибављеном кривичним делом (чл. 91. и 92. Кривичног законика), имовином датом на име јемства у кривичном поступку и предметима привремено одузетим у кривичном поступку, **као и имовином чије је располагање ограничено у складу са одлукама Уједињених нација и других међународних организација чији је Република Србија члан;***

2) врши процену вредности одузете имовине проистекле из кривичног дела;

3) складишти, чува и продаје привремено одузету имовину проистеклу из кривичног дела и управља тако добијеним средствима у складу са законом;

4) води евиденције о имовини којом управља и о судским поступцима у којима је одлучивано о одузимању имовине проистекле из кривичног дела;

- 5) учествује у пружању међународне правне помоћи **и управља имовином** проистеклом из кривичног дела одузетом на основу одлуке иностраног органа;*
- 6) учествује у обуци државних службеника у вези са одузимањем имовине проистекле из кривичног дела;
- 7) обавља друге послове у складу са законом.

Послове из става 1. овог члана Дирекција обавља и у вези са имовинском користи проистеклом из привредног преступа, односно прекршаја, у складу са законом.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 10.

Дирекција има својство правног лица.

Седиште Дирекције је у Београду.

Дирекција може имати посебне организационе јединице изван свог седишта.

Члан 11.

Дирекцијом руководи директор кога поставља и разрешава Влада, на предлог министра надлежног за правосуђе.

За директора може бити постављено лице које испуњава опште услове за рад у органима државне управе, има завршен правни или економски факултет и најмање девет година радног искуства.

Директор има положај државног службеника, у складу са прописима о државним службеницима.

Директор не може бити члан органа политичке странке.

На директора се примењују одредбе прописа који уређују питања сукоба интереса.

За свој рад и рад Дирекције директор одговара министру надлежном за правосуђе.

Члан 12.

На рад, унутрашње уређење и систематизацију радних места у Дирекцији примењују се прописи о државној управи, а на решавање у управним стварима прописи о општем управном поступку.

На права и обавезе запослених у Дирекцији примењују се прописи о државним службеницима и намештеницима.

Члан 13.

Директор и * запослени у Дирекцији који раде на пословима извршења имају службену значку и легитимацију, чију садржину и изглед прописује министар надлежан за правосуђе.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 14.

Средства за рад Дирекције обезбеђују се у буџету Републике Србије и из других извора, у складу са законом.

Члан 15.

Надзор над радом Дирекције врши министарство надлежно за правосуђе.

III. ПОСТУПАК

Члан 16.

У поступку одузимања имовине проистекле из кривичног дела надлежни органи дужни су да воде рачуна о части и достојанству власника.

Члан 16а*

Када полиција подноси јавном тужиоцу кривичну пријаву за кривично дело из члана 2. овог закона, дужна је да достави и податке о имовини осумњиченог и трећег лица који су прикупљени у предистражном поступку.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

а) Финансијска истрага

Члан 17.

Финансијска истрага покреће се против власника када постоје основи сумње да поседује знатну имовину проистеклу из кривичног дела.

У финансијској истрази прикупљају се докази о имовини, законитим приходима, **начину*** и трошковима живота окривљеног, окривљеног сарадника или оставиоца, докази о имовини коју је наследио правни следбеник, односно докази о имовини и накнади за коју је имовина пренета на треће лице.

У сврху вођења финансијске истраге Јединица може ангажовати стручно лице, **запослене у државном органу*** или институцију, ради пружања стручне помоћи.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 18.

Органи и лица која учествују у финансијској истрази обавезни су да поступају хитно.

Подаци у вези са финансијском истрагом поверљиви су и представљају тајне податке одређене у складу са законом који уређује тајност података.

Осим службених лица податке из става 2. овог члана не могу одавати ни друга лица којима подаци постану доступни. Службено лице је дужно да друго лице обавести да ови подаци представљају тајне податке.

Члан 19.

Финансијска истрага покреће се наредбом јавног тужиоца.

Финансијском истрагом руководи јавни тужилац.

На захтев јавног тужиоца или по службеној дужности, доказе из члана 17. став 2. овог закона прикупља Јединица.

Члан 20.

Претресање стана и осталих просторија власника или других лица предузеће се, на основу одлуке надлежног суда, ако је вероватно да ће се пронаћи докази из члана 17. став 2. овог закона.

Претресање власника или других лица предузеће се ако је вероватно да ће се пронаћи докази из става 1. овог члана.

Члан 21.

Предмети, евиденције, документи и подаци који могу послужити као доказ из члана 17. став 2. овог закона привремено ће се одузети.

Државни и други органи, организације и јавне службе дужни су да Јединици омогуће увид, приступ и преузимање података из њихових електронских база, као и увид и доставу евиденција, докумената, података и других предмета из става 1. овог члана.

Увид и достава предмета, евиденција, докумената и података из става 2. овог члана не могу се ускратити позивањем на обавезу чувања тајне.

На захтев Јединице, физичка и правна лица која држе исправе и доказе о изворима стицања прихода и имовине по било којој основи, дужна су да их предају без одлагања, ако је вероватно да би се на основу њих могла идентификовати имовина проистекла из кривичног дела.

Члан 22.

Јавни тужилац може наредити банкарској или другој финансијској организацији да Јединици достави податке о стању пословних и личних рачуна и сефова власника.

Наредбом из става 1. овог члана јавни тужилац налаже Јединици да врши аутоматску обраду података о стању пословних и личних рачуна и сефова власника.

6) Привремено одузимање имовине

Члан 23.

Када постоји **вероватноћа*** да би касније одузимање имовине проистекле из кривичног дела било отежано или онемогућено, јавни тужилац подноси захтев за привремено одузимање имовине.

Захтев из става 1. овог члана садржи податке о власнику, законски назив кривичног дела, означење имовине коју треба одузети, доказе о имовини, околности из којих произилази основана сумња да имовина проистиче из кривичног дела и разлоге који оправдавају потребу за привременим одузимањем имовине.

Захтев из става 1. овог члана доставља се без одлагања власнику са поуком да у року од 15 дана може суду доставити одговор на захтев са доказима о начину стицања имовине.*

О захтеву из става 1. овог члана у зависности од фазе поступка одлучује * судија за претходни поступак, односно председник већа пред којим се одржава главни претрес.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 24.

Ако постоји **вероватноћа*** да ће власник располагати имовином проистеклом из кривичног дела пре него што суд одлучи о захтеву из члана 23. став 1. овог закона, јавни тужилац доноси наредбу о забрани располагања имовином и о привременом одузимању покретне имовине.

Мера из става 1. овог члана траје до доношења одлуке суда о захтеву јавног тужиоца, а најдуже три месеца од дана доношења наредбе.

Наредбу из става 1. овог члана извршава Јединица.

Наредба о забрани располагања непокретности уписује се у евиденцију непокретности одмах по пријему захтева.

Наредба из става 1. овог члана се без одлагања доставља банкама и другим финансијским организацијама код којих су депонована новчана средства и хартије од вредности власника.

Привремено одузете покретне ствари по наредби јавног тужиоца поверавају се на управљање Дирекцији.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 25.*

Суд ће одмах по пријему одговора власника на захтев из члана 23. став 1. овог закона, односно када протекне рок у коме се одговор може дати, а најкасније у року од осам дана, решењем одлучити о захтеву за привремено одузимање имовине.*

Суд решењем одређује привремено одузимање имовине ако су испуњени следећи услови:^{*}

- 1) постоје основи сумње да је физичко или правно лице извршило кривично дело из члана 2. овог закона;***
- 2) постоје основи сумње да је имовина власника проистекла из кривичног дела;**
- 3) вредност имовине из тачке 2) овог става прелази износ од милион и петсто хиљада динара;**
- 4) постоје разлози који оправдају потребу за привременим одузимањем (члан 23. став 1).***

Ако нису испуњени услови из става 2. овог члана суд ће решењем захтев јавног тужиоца одбити.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 26.

Решење о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела садржи податке о власнику, законски назив кривичног дела, податке о врсти и вредности имовине која се одузима, околности из којих произилази основана сумња да имовина проистиче из кривичног дела, разлоге који оправдавају потребу за привременим одузимањем имовине, време на које се одузима и поуку о праву на приговор против решења.

У решењу из става 1. овог члана суд може одредити да се привремено одузимање не односи на имовину коју треба изузети применом правила о заштити савесног стицаоца, а власнику може оставити на коришћење део привремено одузете имовине ако би њеним одузимањем било доведено у питање издржавање власника или лица које је по закону дужан да издржава.

Суд не може привремено одузети имовину која је изузета од извршења у складу са законом који уређује извршење и обезбеђење.

Члан 27.

Решење из члана 26. став 1. овог закона суд ће доставити власнику, његовом браниоцу, односно пуномоћнику, јавном тужиоцу, Јединици, Дирекцији и банци или другој организацији надлежној за платни промет.

Решење из члана 25. **став 3.*** овог закона суд ће доставити јавном тужиоцу, Јединици, власнику и његовом браниоцу, односно пуномоћнику.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 28.

Даном отварања стечајног поступка над правним лицем према коме је донето решење о привременом одузимању имовине из члана 25. **став 2.*** овог закона, вредност имовине проистекле из кривичног дела сматра се доспелим износом на коме постоји право излучног намирења у корист Дирекције.

Ако је у регистру привредних субјеката уписана забележба привременог одузимања, орган који води регистар дужан је да, у случају када је покренут поступак ликвидације, обавести Дирекцију о тој чињеници, као и да достави податке о ликвидационом управнику.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 29.

Против решења из члана 25. овог закона може се поднети **жалба*** у року од осам дана од дана достављања решења.

Подношење **жалбе*** не одлаже извршење решења из члана 25. **став 2.*** овог закона.

Уз **жалбу*** против решења из члана 25. **став 2.*** овог закона власник може доставити и доказе о законитом пореклу привремено одузете имовине.

О **жалби*** против решења из члана 25. овог закона одлучује **надлежни другостепени суд*.**

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 30.

За одлучивање о **жалби*** против решења из члана 25. овог закона, **суд*** заказује рочиште на које позива власника, његовог браниоца или пуномоћника и јавног тужиоца.

Позив и **жалба*** супротне стране достављају се на познату адресу, односно седиште лица из става 1. овог члана уз упозорење да ће се рочиште одржати и у случају њиховог недоласка.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 31.

Рочиште из члана 30. став 1. овог закона одржаће се најкасније у року од 15 дана од дана подношења **жалбе*.** Недолазак уредно обавештених странака не спречава одржавање рочишта.

Започето рочиште из става 1. овог члана довршиће се, по правилу, без прекидања или одлагања.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 32.

Суд ће одбацити **жалбу*** ако је **неблаговремена, непотпуна или изјављена*** од неовлашћеног лица.

Суд ће решењем одбити **жалбу*** уколико нађе да је **неоснована***.

Суд ће решењем усвојити **жалбу*** власника и у целини или делимично укинути привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела ако:

- 1) не постоји **вероватноћа*** да ће трајно одузимање имовине бити онемогућено или отежано;
- 2) нема доволно доказа о постојању **основа*** сумње да привремено одузета имовина проистиче из кривичног дела;
- 3) власник докаже да није власник целокупне или дела привремено одузете имовине;
- 4) вредност имовине проистекле из кривичног дела не прелази износ од милион и петсто хиљада динара.

Суд ће решењем усвојити **жалбу*** јавног тужиоца и у целини или делимично одредити привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела уколико нађе да су испуњени услови из члана 25. **став 2.*** овог закона.

Одлуку о **жалби*** суд ће донети у року од осам дана од дана закључења рочишта из члана 30. став 1. овог закона.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 33.*

Ако је у истом предмету решење већ једанпут укинуто, другостепени суд ће у седници већа или након одржаног рочишта донети одлуку, с тим да побијано решење не може укинути и упутити на поновно одлучивање првостепеном суду.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 34.

Привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела престаје ако:

- 1) јавни тужилац не поднесе захтев за трајно одузимање у року из члана 38. став 1. овог закона;
- 2) пре истека рока из тачке 1) овог става буде правноснажно укинуто;
- 3) буде замењено мером забране располагања привремено одузетом имовином.

Привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела траје најдуже док суд не одлучи о захтеву за трајно одузимање имовине.

До подношења захтева за трајно одузимање имовине суд **најмање једном годишње по службеној дужности преиспитује*** одлуку о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела и у оправданим случајевима **може*** ту одлуку укинути или је заменити мером забране располагања привремено одузетом имовином.

У случају да је управљање привремено одузетом имовином отежано или прузрокује несразмерно високе трошкове, суд може на образложени предлог Дирекције преиспитати одлуку о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела и заменити је мером забране располагања привремено одузетом имовином.

Надзор над спровођењем мере забране располагања привремено одузетом имовином врши Јединица.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 35.

Решење о укидању привременог одузимања имовине из члана 34. став 3. овог закона **донеће судија за претходни поступак, односно председник већа пред којим се одржава главни претрес*** ако се појаве околности које указују да даља примена привременог одузимања имовине није оправдана.

Решење о мери забране располагања привремено одузетом имовином из члана 34. став 3. овог закона суд ће донети ако се појаве околности које указују да се и том мером може обезбедити трајно одузимање имовине.

Решење о мери забране располагања привремено одузетом имовином из члана 34. став 4. овог закона суд ће донети ако утврди да је предлог Дирекције оправдан и да се том мером може обезбедити трајно одузимање имовине.

Пре доношења решења из ст. 1. до 3. овог члана суд може заказати рочиште да би се преиспитала одлука о одређивању привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела.

На рочиште из става 4. овог члана позваће се лица из члана 30. став 1. овог закона, **као и представник Дирекције***. Недолазак уредно позваних лица не спречава одржавање рочишта.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 36.

Против решења о одбачају или одбијању * предлога Дирекције за преиспитивање одлуке о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела, жалба није дозвољена.

Дирекција не може на основу истих чињеница поднети нови предлог.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 37.

Против решења из члана 35. ст. 1. до 3. овог закона може се изјавити жалба у року од три дана од дана достављања решења.

О жалби из става 1. овог члана одлучује ванпретресно веће.

На одлучивање о жалби из става 1. овог члана сходно се примењују одредбе **чл. 32. и 33.*** овог закона.

*Службени гласник РС, број 94/2016

в) Трајно одузимање имовине

Члан 38.

Јавни тужилац подноси захтев за трајно одузимање имовине проистекле из кривичног дела у року од **шест месеци*** од дана достављања правноснажне пресуде којом је утврђено да је учињено кривично дело из члана 2. овог закона.

Захтев из става 1. овог члана садржи:

- 1) правноснажну пресуду;
- 2) податке о окривљеном, односно окривљеном сараднику;
- 3) законски назив кривичног дела;
- 4) означење имовине коју треба одузети;
- 5) доказе о имовини коју окривљени, односно окривљени сарадник поседује или је поседовао и законитим приходима;
- 6) околности које указују да је имовина проистекла из кривичног дела, односно околности које указују на постојање очигледне несразмере између имовине и законитих прихода;
- 7) разлоге који оправдавају потребу за трајним одузимањем имовине.

Захтев против правног следбеника, осим података из става 2. овог члана, садржи и доказе да је правни следбеник наследио имовину проистеклу из кривичног дела, а захтев против трећег лица садржи и доказе да је имовина проистекла из кривичног дела пренета * у циљу осуђења одузимања.

О захтеву из става 1. овог члана одлучује ванпретресно веће.

Поступак за трајно одузимање је хитан.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 39.

Одлуку о захтеву за трајно одузимање имовине суд доноси на главном рочишту.

Члан 40.

Пре одржавања главног рочишта из члана 39. овог закона суд ће у року од 30 дана од дана подношења захтева јавног тужиоца заказати припремно рочиште ради предлагања доказа.

На припремно рочиште суд ће позвати јавног тужиоца, власника и његовог пуномоћника. Позив се доставља власнику на суду познатој адреси, односно седишту позваног лица, уз упозорење да ће се рочиште одржати и у случају његовог недоласка.

Ако је позив достављен непосредно власнику или пуномоћнику, сматра се да је тиме достављање власнику уредно извршено. У случају да се позив не може доставити на овај начин, суд ће власнику поставити пуномоћника по службеној дужности за поступак трајног одузимања имовине.

Власнику ће се позив доставити тако да између дана достављања позива и дана одржавања припремног рочишта протекне најмање осам дана.

У позиву ће суд позвати лица из става 2. овог члана да на припремном рочишту изнесу чињенице и предложе доказе на којима се заснива или оспорава захтев јавног тужиоца.

Члан 41.

Суд ће одржати главно рочиште у року од три месеца од дана одржавања припремног рочишта.

Ако постоје околности на основу којих се може закључити да неки доказ неће моћи да се прибави у року из става 1. овог члана или ако доказ треба да се прибави из иностранства, дан одржавања главног рочишта се може одложити најдуже за још три месеца.

По протеку рока од шест месеци од дана одржавања припремног рочишта, главно рочиште ће се одржати без обзира што одређени доказ није прибављен.

Члан 42.

На главно рочиште суд позива јавног тужиоца, власника и његовог пуномоћника и по потреби и друга лица.

Власнику, пуномоћнику и другим лицима позив се доставља на суду познату адресу, односно седиште позваног правног лица, уз упозорење да ће се рочиште одржати и у случају њиховог недоласка.

Власнику ће се позив доставити тако да између дана достављања позива и дана одржавања рочишта има најмање 15 дана.

Члан 43.

Главно рочиште почиње изношењем садржине захтева јавног тужиоца. Започето рочиште довршиће се, по правилу, без прекидања и одлагања.

Ако је захтев усмерен на имовину окривљеног, односно окривљеног сарадника, јавни тужилац износи доказе о имовини коју окривљени, односно окривљени сарадник поседује, о њиховим законитим приходима и околностима које указују на постојање очигледне несразмере између имовине и законитих прихода. Окривљени, окривљени сарадник, односно њихови пуномоћници се изјашњавају о наводима јавног тужиоца.

Ако је захтев усмерен на имовину правног следбеника или трећег лица, јавни тужилац износи доказе да је правни следбеник наследио имовину проистеклу из кривичног дела, односно да је имовина пренета на треће лице без накнаде или уз накнаду која очигледно не одговара стварној вредности, у циљу осуђења одузимања. Правни следбеник, треће лице, односно њихови пуномоћници се изјашњавају о наводима јавног тужиоца.

Члан 44.

По окончању главног рочишта суд доноси решење којим усваја или одбија захтев за трајно одузимање имовине.

Решење о трајном одузимању имовине садржи податке о власнику, законски назив кривичног дела из пресуде, податке о имовини која се одузима, односно вредност која се одузима од власника ако је располагао имовином проистеклом из кривичног дела у циљу осуђења њеног одузимања и одлуку о трошковима управљања привремено одузетом имовином, имовинскоправном захтеву оштећеног и трошковима заступања.

Решење из става 1. овог члана суд ће доставити власнику, његовом пуномоћнику, јавном тужиоцу, Дирекцији и Јединици.

Члан 45.

Уколико је правноснажном пресудом донета одлука о имовинскоправном захтеву оштећеног, суд ће у решењу о трајном одузимању имовине тај износ излучити из одузете имовине, а ако таква одлука није донета, суд може решењем излучити део имовине ради намирења имовинскоправног захтева. Решењем из члана 44. став 2. овог закона суд може да одлучи о имовинскоправном захтеву оштећеног чије постојање је утврђено правноснажном пресудом.

Уколико је решењем из члана 44. став 2. овог закона одлучено о трошковима управљања привремено одузетом имовином и пуномоћнику по службеној дужности, а не могу се наплатити од власника, суд ће у решењу о трајном одузимању имовине тај износ излучити из одузете имовине.

Суд ће у решењу из члана 44. став 2. овог закона власнику оставити део имовине ако би њеним одузимањем било доведено у питање издржавање власника и лица које је дужан да издржава у складу са одредбама закона који уређује извршење и обезбеђење.

Члан 46.

По пријему решења из члана 44. став 2. овог закона Дирекција одмах предузима мере за управљање одузетом имовином.

Одузетом имовином из става 1. овог члана Дирекција управља до правноснажног окончања поступка за трајно одузимање имовине.

Члан 47.

Против решења из члана 44. став 1. овог закона овлашћена лица могу изјавити жалбу у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба не спречава Дирекцију да поступи у складу са чланом 46. овог закона.

О жалби против решења одлучује надлежни другостепени суд.

Члан 48.

Решавајући о жалби суд може жалбу одбацити као неблаговремену или недозвољену, одбити жалбу као неосновану или уважити жалбу и решење преиначити или укинути и предмет упутити на поновно одлучивање.

Ако је у истом предмету решење већ једанпут било укинуто, другостепени суд ће заказати рочиште и одлучити о жалби, с тим да решење не може укинути и предмет упутити на поновно одлучивање првостепеном суду.

На заказивање и одржавање рочишта из става 2. овог члана сходно се примењују одредбе чл. 30. и 31. овог закона.

IV. УПРАВЉАЊЕ ОДУЗЕТОМ ИМОВИНОМ

Члан 49.

По пријему решења о привременом, односно трајном одузимању имовине, Дирекција одмах поступа у складу са надлежностима из члана 9. овог закона.

Дирекција управља одузетом имовином из става 1. овог члана са пажњом доброг домаћина, односно доброг стручњака.

Дирекција управља одузетом имовином у складу са овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона.

Актом министра надлежног за правосуђе ближе се уређује начин управљања одузетом имовином и враћања привремено одузете имовине.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 50.*

О одузетој имовини сачињава се записник у који се уносе подаци о власнику (име и презиме, адреса пребивалишта или боравишта, ЈМБГ, а за правно лице адреса седишта, ПИБ и матични број), подаци о имовини и стању у којем је преузета, подаци о вредности која се

одузима (члан 44. став 2), напомена да ли се имовина привремено или трајно одузима, да ли је привремено одузета имовина остала код власника или је поверена другом физичком или правном лицу (чл. 52. и 53) и други подаци.*

Министар надлежан за правосуђе прописује ближу садржину и начин састављања записника из става 1. овог члана, поступак за процену вредности одузете имовине и садржину и начин вођења евиденција о пословима које у смислу члана 9. став 1. овог закона обавља Дирекција.*

Приликом вођења евиденција у складу са овим законом, Дирекција је дужна да поступа у складу са прописима који уређују заштиту података о личности.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 51.

Решење суда о привременом одузимању имовине (члан 26. став 1) је извршно. Извршење тог решења непосредно спроводи Дирекција.

Привремено одузимање имовине спроводи се сходном применом одредаба закона који уређује извршење и обезбеђење, ако овим законом није друкчије одређено.

Дирекција сноси трошкове чувања, одржавања и управљања привремено одузетом имовином од дана спровођења извршења решења из става 1. овог члана.*

Министар надлежан за правосуђе ближе прописује начин утврђивања трошкова чувања, одржавања и управљања привремено одузетом имовином.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 52.

У оправданим случајевима директор Дирекције може одлучити да привремено одузета имовина остане код власника, уз обавезу да се о имовини стара са пажњом доброг домаћина. Власник сноси трошкове чувања и одржавања имовине.

У оправданим случајевима директор Дирекције може поверити управљање привремено одузетом имовином другом физичком или правном лицу на основу уговора.

Члан 52а*

Ако је непокретна имовина привремено одузета, Дирекција може закључити уговор о закупу те имовине.*

Уговор из става 1. овог члана закључује се по тржишним условима са већ постојећим закупцима или са власником те имовине, уколико он поднесе захтев.*

У случају да нема закупца из става 2. овог члана, Дирекција може понуду за издавање у закуп непокретности јавно огласити, а уговор о закупу ће бити закључен са најбољим понуђачем.*

У случају раскида уговора о закупу непокретности од стране Дирекције, обавештење о раскиду уговора Дирекција доставља са захтевом да се закупац исели и преда непокретност Дирекцији у стању у којем је примљена.*

У случају да закупац не поступи по захтеву Дирекције из става 4. овог члана, исељење закупца непосредно спроводи Дирекција, по потреби, уз асистенцију полиције, најкасније у року од 72 часа од часа достављања захтева.*

На захтев државног органа, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, директор Дирекције може привремено одузету непокретну имовину дати на коришћење без накнаде, ради обављања друштвено корисних послова.*

На приход остварен по основу уговора из става 1. овог члана Дирекција плаћа порез у складу са законом који уређује порез на доходак грађана.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 53.

Ако је привремено одузето правно лице Дирекција може право управљања пренети на физичко или правно лице на основу уговора.

Лице на које је пренето право управљања у пословима управљања има овлашћења, обавезе и одговорност као заступник друштвеног капитала, у складу са законом који уређује приватизацију.

Члан 54.

Привремено одузете предмете од историјске, уметничке и научне вредности Дирекција предаје на чување установама надлежним за чување ових предмета до доношења одлуке о захтеву за трајно одузимање имовине.

Привремено одузете девизе и ефективни страни новац се преносе, односно уплаћују на наменски рачун Дирекције који се води код Народне банке Србије, о чему се закључује уговор, а привремено одузети динари депонују се на наменски рачун Дирекције који се води код министарства надлежног за послове финансија и привреде – Управе за трезор.

Предмете од племенитих метала, драгог и полуодрагог камења и бисера Дирекција предаје на чување Народној банци Србије до доношења одлуке из става 1. овог члана.

Привремено одузето оружје предаје се на чување министарству надлежном за унутрашње послове, осим колекционарских и трофејних примерака, који се поверавају на чување музеју.

О чувању предмета из ст. 1. до 4. овог члана Дирекција закључује уговор са надлежним установама, односно Народном банком Србије.

Члан 55.

Ако је власнику привремено одузета покретна и непокретна имовина, Дирекција може из новчаних средстава, односно средстава добијених продајом покретне имовине да намири нужне трошкове чувања и одржавања непокретне имовине.

Ако привремено одузимање имовине буде укинуто, Република Србија сноси трошкове из става 1. овог члана.

Члан 56.

Ради очувања вредности привремено одузете имовине Дирекција може да продаје покретну имовину **и хартије од вредности***, непосредно или преко одређеног физичког или правног лица.

Ако одредбама овог закона није другачије прописано, у поступку продаје имовине из става 1. овог члана сходно се примењују одредбе закона који уређује извршење и обезбеђење.

Министар надлежан за правосуђе својим актом ближе уређује начин продаје имовине из става 1. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 57.

Продаја имовине из члана 55. став 1. и члана 56. став 1. овог закона врши се усменим јавним надметањем које се оглашава у „Службеном гласнику Републике Србије”, односно другом јавном гласилу.

Лако кварљива роба и животиње могу се продати без усменог јавног надметања.

Покретна имовина се продаје по истој или вишеј цени од процењене вредности коју је одредила Дирекција. Ако имовина не буде продата након два усмена јавна надметања продаја се може извршити непосредном погодбом.

Продаја хартија од вредности и других вредносних папира врши се у складу са прописима којима се уређује промет хартија од вредности.

Члан 58.

Покретна имовина која не буде продата у року дужем од годину дана може бити поклоњена у хуманитарне сврхе или уништена.

Одлуку о поклону имовине из става 1. овог члана доноси Влада, на предлог директора, по прибављеном мишљењу министра надлежног за здравство или социјалну заштиту.

Одлуку о уништењу имовине из става 1. овог члана директор доноси и због постојања здравствених, ветеринарских, фитосанитарних, сигурносних или других разлога прописаних законом.

Имовина се уништава под надзором Дирекције, у складу са посебним прописима, који уређују уништавање одређених врста ствари.

Трошкове уништења сноси Дирекција.

Члан 59.

Новчана средства добијена управљањем привремено одузете имовине и продајом имовине из члана 56. став 1. овог закона чувају се на посебним рачунима Дирекције до укидања привременог одузимања имовине.

Новчана средства из става 1. овог члана користе се за повраћај имовине и накнаду штете и трошкова. Ако новчана средства нису довољна, разлика се исплаћује из буџета Републике Србије.

Ради спречавања умањења вредности привремено одузете имовине, новчана средства из става 1. овог члана могу се привремено користити за пословање правног лица чијом имовином управља Дирекција.

Члан 60.

Власнику привремено одузете имовине за коју је, у складу са овим законом, утврђено да не потиче из кривичног дела, без одлагања се враћају одузета новчана средства или новчана средства добијена продајом имовине *.

Новчана средства из става 1. овог члана Дирекција враћа по службеној дужности или на захтев власника.

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 61.

Ако Дирекција није управљала привремено одузетом имовином као добар домаћин, власник коме су враћена новчана средства може у року од 30 дана од дана повраћаја средстава поднети Дирекцији захтев за накнаду штете проузроковане привременим одузимањем имовине.

Ако захтев за накнаду штете не буде усвојен или Дирекција не донесе одлуку о њему у року од три месеца од дана подношења захтева, власник може надлежном суду поднети тужбу за накнаду штете. Ако је захтев само

делимично усвојен, власник може поднети тужбу у односу на преостали део захтева.

Члан 62.*

Имовина и новчана средства добијена продајом имовине постају својина Републике Србије када одлука о трајном одузимању имовине постане правноснажна.*

Трајно одузете девизе и ефективни страни новац уплаћују се и воде на посебном рачуну код Народне банке Србије, а трајно одузети динари уплаћују се на рачуне прописане за уплату јавних прихода.*

На основу одлуке министарства надлежног за науку, односно културу, трајно одузете предмете од историјске, уметничке и научне вредности Дирекција уступа без накнаде установама надлежним за чување таквих добара.*

На трајно одузету покретну имовину не примењују се одредбе царинског закона које се односе на обавезе државних органа у вези са царинском робом и превозним средствима.*

Одлуку о поступању са трајно одузетим предметима из члана 54. ст. 3. и 4. овог закона доноси Влада.*

На трајно одузету непокретну имовину примењују се одредбе закона којим се уређује јавна својина. Влада може одредити намену трајно одузете имовине у циљу обављања друштвено корисних послова.*

Имовином из става 6. овог члана управља Дирекција, до одлуке Владе о располагању том имовином.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

Члан 63.

По одбитку трошкова управљања одузетом имовином и намирењу имовинскоправног захтева оштећеног, новчана средства добијена продајом трајно одузете имовине уплаћују се у буџет Републике Србије.

Средства из става 1. овог члана у износу од 30% користе се за финансирање социјалних и здравствених потреба у складу са одлуком Владе.*

*Службени гласник РС, број 94/2016

V. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Члан 64.

Међународна сарадња у циљу одузимања имовине проистекле из кривичног дела остварује се на основу међународног споразума.

Ако међународни споразум не постоји или нека питања нису уређена међународним споразумом, међународна сарадња остварује се на основу принципа узајамности и одредаба овог закона.

На питања међународне сарадње која нису уређена овим законом сходно се примењују одредбе закона који уређују међународну правну помоћ у кривичним стварима.

Члан 65.

Међународна сарадња, у смислу одредаба овог закона, обухвата пружање помоћи у проналажењу имовине проистекле из кривичног дела, забрану располагања и привремено или трајно одузимање имовине проистекле из кривичног дела.

Надлежност домаћег јавног тужилаштва, односно суда у поступку међународне сарадње из става 1. овог члана, одређује се сходном применом одговарајућих законских одредаба о међународној правној помоћи и извршењу међународних уговора.

Члан 66.

Претпоставке за пружање помоћи, у смислу члана 65. овог закона, су:

- 1) да тражена мера није у супротности са основним начелима домаћег правног поретка;
- 2) да извршење молбе иностраног органа не би штетило суверенитету, јавном поретку или другим интересима Републике Србије;
- 3) да су у иностраном поступку доношења одлуке о трајном одузимању имовине задовољени стандарди правичног суђења;
- 4) да између Републике Србије и стране државе постоји узајамност.

Члан 67.

Молба иностраног органа за сарадњу, у смислу одредаба овог закона, доставља се домаћем надлежном органу преко министарства надлежног за правосуђе. На исти начин достављају се иностраном органу молба, односно одлука домаћих органа.

У хитним случајевима, под условом узајамности, молба за проналажење, забрану располагања, односно привремено одузимање имовине може се доставити посредством Јединице.

Члан 68.

Молба за сарадњу, у смислу одредаба овог закона, садржи:

- 1) назив органа који подноси молбу;

- 2) податке о лицу на које се молба односи (име, датум и место рођења, држављанство и боравиште), а ако се ради о правном лицу и податке о седишту правног лица;
- 3) податке о имовини у вези са којом се тражи сарадња и њеној повезаности са лицем из тачке 2) овог члана;
- 4) конкретне радње које би требало предузети и навођење законских одредаба државе молиље које представљају основ за предузимање одређених мера принуде.

Члан 69.

Молба за проналажење имовине проистекле из кривичног дела, поред података из члана 68. овог закона, садржи и околности из којих произилазе основи сумње да имовина проистиче из кривичног дела.

Члан 70.

Молба за забрану располагања, односно привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела, поред података из члана 68. овог закона, садржи и одлуку о покретању кривичног поступка или захтев за покретање поступка за трајно одузимање имовине проистекле из кривичног дела од лица из члана 68. тачка 2) овог закона.

Члан 71.

Молба за трајно одузимање имовине проистекле из кривичног дела, поред података из члана 68. овог закона, садржи и одлуку о трајном одузимању имовине проистекле из кривичног дела од лица из члана 68. тачка 2) овог закона.

Члан 72.

По пријему молбе из чл. 68. до 71. овог закона јавни тужилац, односно суд испитује да ли су испуњене претпоставке из члана 66. овог закона.

Ако молба не садржи све прописане елементе, од иностраног органа ће бити затражено да допуни молбу у року који не може бити дужи од месец дана.

Члан 73.

Након доношења решења о усвајању молбе за проналажење имовине проистекле из кривичног дела, јавни тужилац упућује захтев Јединици да предузме неопходне радње, у циљу откривања и проналажења имовине.

Поступајући по захтеву из става 1. овог члана, Јединица у складу са одредбама чл. 17. до 22. овог закона предузима мере у циљу проналажења и обезбеђења доказа о постојању, месту или кретању, врсти, правном статусу или вредности имовине проистекле из кривичног дела.

Члан 74.

Ако молба за забрану располагања, привремено, односно трајно одузимање имовине садржи све елементе прописане у чл. 68. до 71. овог закона, одлуку доноси ванрасправно веће надлежног суда. О седници већа обавештава се јавни тужилац и постављени бранилац, односно пуномоћник.

Ако постоји опасност да ће лице из члана 68. тачка 2) овог закона располагати имовином проистеклом из кривичног дела пре него што буде одлучено о молби из става 1. овог члана, суд може донети наредбу о забрани располагања имовином. Ова забрана важи до доношења одлуке суда о молби.

Члан 75.

Суд може решењем усвојити или одбити молбу из члана 74. став 1. овог закона.

Решење о привременом одузимању имовине садржи податке из члана 26. став 1. овог закона, а решење о трајном одузимању имовине садржи податке из члана 44. став 2. овог закона.

Решење из става 2. овог члана суд ће доставити постављеном браниоцу, односно пуномоћнику, јавном тужиоцу, Дирекцији и Јединици.

Члан 76.

Против решења из члана 75. став 1. овог закона може се изјавити жалба о којој одлучује надлежни другостепени суд.

Жалба против решења којим је одлучено о молби за привремено одузимање имовине изјављује се у року од три дана од дана достављања решења, а жалба против решења којим је одлучено о молби за трајно одузимање имовине изјављује се у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења о привременом одузимању имовине.

Члан 77.

Привремено одузимање имовине траје до окончања кривичног поступка, односно поступка по захтеву за трајно одузимање имовине у држави молиљи.

Ако поступак из става 1. овог члана не буде окончан у року од две године од доношења решења о привременом одузимању имовине суд ће по службеној дужности укинути привремено одузимање имовине.

Суд ће шест месеци пре истека рока из става 2. овог члана обавестити инострани орган о последицама протека рока. Изузетно, ако инострани орган пре истека рока достави потребне доказе, суд може одлучити да привремено одузимање имовине траје још најдуже две године.

Трошкове чувања и одржавања привремено одузете имовине сноси држава молиља.

Члан 78.

Решење о трајном одузимању имовине постаје правноснажно када суд одбије као неосновану жалбу изјављену против тог решења или уважи жалбу изјављену против решења којим је одбијен захтев за трајно одузимање имовине и донесе одлуку о трајном одузимању имовине.

Трајно одузетом имовином проистеклом из кривичног дела располаже се у складу са одредбама овог закона, осим ако нешто друго није утврђено међународним споразумом.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 79.

Специјализована организациона јединица надлежна за финансијску истрагу Министарства унутрашњих послова и Дирекција за управљање одузетом имовином које су образоване, односно основане у складу са Законом о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС”, број 97/08), настављају са радом у складу са овим законом.

Члан 80.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења подзаконских аката из става 1. овог члана, примењиваће се подзаконски акти донети у складу са Законом о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС”, број 97/08), ако нису у супротности са овим законом.

Члан 81.

Одредбе овог закона примењују се за кривична дела из члана 2. овог закона, прописана Кривичним закоником („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09 и 121/12), односно раније Основним кривичним законом („Службени лист СФРЈ”, бр. 44/76, 36/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90, 45/90 и 54/90, „Службени лист СРЈ”, бр. 35/92, 16/93, 31/93, 37/93, 41/93, 50/93, 24/94 и 61/01 и „Службени гласник РС”, број 39/03) и Кривичним законом Републике Србије („Службени гласник СРС”, бр. 26/77, 28/77, 43/77, 20/79, 24/84, 39/86, 51/87, 6/89 и 42/89 и „Службени гласник РС”, бр. 16/90, 21/90, 26/91, 75/91, 9/92, 49/92, 51/92, 23/93, 67/93, 47/94, 17/95, 44/98, 10/02, 11/02, 80/02, 39/03 и 67/03).

Члан 82.

Поступци одузимања имовине проистекле из кривичног дела започети до дана ступања на снагу овог закона, по одредбама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС”, број 97/08), окончаће се по одредбама овог закона.

Члан 83.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС”, број 97/08), изузев члана 2. тог закона који престаје да важи 15. априла 2013. године.

Члан 84.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, изузев члана 2. који ступа на снагу 15. априла 2013. године.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У „ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ“ ЗАКОНА

Закон о изменама и допунама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела: „Службени гласник РС”, број 94/2016-18

Члан 33.

Подзаконски акти из чл. 25–27. и члана 29. овог закона донеће се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 34.

Поступци у којима је до дана ступања на снагу овог закона изјављен приговор, односно није истекао рок за изјављивање приговора на решење из члана 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС”, број 32/13), окончаће се у складу са тим законом.

Члан 35.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.